

§ 740

Valtuutettu Alviina Alametsän toivomusponsi toimenpiteistä lähijunien asemanseutujen kehittämiseksi ja juna-asemien ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi

HEL 2018-011761 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 7.11.2018 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimitti selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 7.11.2018 valtuutettu Alviina Alametsän aloitetta Puistolän aseman viihtyisyyden lisäämiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Alviina Alametsän ehdottaman toivomusponnen, jonka mukaan kaupunki yhdessä Liikenneviraston kanssa toteuttaa kokonaisvaltaisesti toimenpiteitä lähijunien asemanseutujen kehittämiseksi, kuten yleiskaavan toteuttamisohjelmassa on linjattu. Ennen aluesuunnitelmien päivitystä kaupunkiympäristön toimialaa toivotaan selvittävän mahdollisuuksia toteuttaa kevyempiä toimenpiteitä viihtyvyyden edistämiseksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Väylävirasto hallinnoi pääradan asemanseutuja ja Helsingin kaupungin liikennelaitos (HKL) Vantaankosken radan asemia Helsingissä. Lähijunien asemanseutujen kehittäminen edellyttää vahvaa yhteistyötä ja tahotilaa kaikilta osapuolilta. Valtio on perustanut Senaatti Asema-alueet Oy:n kehittämään junaliikenteen asema-alueita yhteistyössä kaupunkien kanssa. Tämä vahvistaa yhteistyötä asemanseutujen kehittämisessä. Pääradan asemanseuduilla on käynnissä asemakaavahankkeita, joilla pyritään asemien ja niiden lähiympäristöjen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Kaupunki kehittää yhdessä HKL:n kanssa Pohjois-Haagan, Kannelmäen ja Malminkartanon asemia ja asemanseutuja.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) koordinoi Fiksu Assa -hanketta, joka on Euroopan aluekehitysrahaston rahoittama yhteishanke vähähiilisten asemanseutujen kehittämiseksi. Hanke edistää asemanseutujen kehittämistä osana kestäväää kaupunkia. Helsingin kaupunki on mukana yhtenä toteuttajana. Helsingissä pilottiasemina ovat Oulunkylä ja Malmi.

Tapulikaupunki ympäristöineen on yksi kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan avustusten painopistealueista vuosina 2019-2021. Kulttuurihankkeet edistävät osaltaan asemanseudun elävöittämistä. Kaupunkiympäristön toimiala jatkaa keskusteluja yhteistyöstä kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 26.03.2019 § 52

HEL 2018-011761 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee pohjoisen radan kuten muidenkin asemanseutujen viihtyisyyden, turvallisuuden ja valaistuksen kehittämisen hyvin tärkeänä. Toivomusponnessa esitetään, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuuksia toteuttaa kevyempiä toimenpiteitä viihtyisyyden edistämiseksi Helsingin juna-asemien ympäristössä lisäämällä taidetta julkisessa tilassa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan julkisella taiteella on positiivinen vaikutus asuinalueiden imagoon ja siten on tärkeätä pitää huolta monipuolisesta tarjonnasta ja julkisen taiteen alueellisuudesta Helsingissä julkisen taiteen biennaalin rinnalla. Perinteinen julkinen taide, jolla tarkoitetaan esimerkiksi veistoksia, patsaita, monumentteja ja muistomerkkejä, ei ole varsinaisesti toivomusponnessa esitetty kevyempi toimenpide. Tämän tyyppiset hankkeet pyritään yleensä toteuttamaan suunnitelmallisesti aluesuunnitelman toteutuksen yhteydessä määrärahojen puitteissa. Helsingin taidemuseon julkinen taide -yksikkö voi tarvittaessa toimia myös neuvonantajan ja asiantuntijan roolissa muuntapaisella rahoituksella toteutetuissa julkisen taiteen hankkeissa.

Tapulikaupunki ympäristöineen on yksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustusten painopistealueista vuosina 2019–2021. Kevyempiä toimenpiteitä ovat esimerkiksi näillä avustuspäärahoilla toteutettavat kulttuurilaitosten tapahtumalliset ja hetkelliset kulttuurihankkeet installaatioiden, performanssien, teatterin, tanssin, runouden, graffitin, julisteiden ja katutaiteen muodoissa edistävät osaltaan asemanseudun elävöittämistä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala jatkaa yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, joka on käynnistämässä muun muassa aluesuunnittelua Pukinmäen ja Malmin alueille vuoden 2019 aikana.

Käsittely

26.03.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että lausunnon ensimmäinen virke muutetaan muotoon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee pohjoisen radan kuten muidenkin asemanseutujen viihtyisyyden, turvallisuuden ja valaistuksen kehittämisen hyvin tärkeänä.

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi
Klas Fontell, projektisuunnittelija, puhelin: 310 87047
klas.fontell(a)hel.fi
Ari Tolvanen, suunnittelija, puhelin: 310 37008
ari.tolvanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.02.2019 § 101

HEL 2018-011761 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta näkee lähijunien asemanseutujen kehittämisen hyvin tärkeänä. Helsingin uudessa yleiskaavassa ja sen toteutamisohjelmassa asemanseutujen kehittäminen on nostettu vahvasti esiin niin metrovyöhykkeen kuin junaratojenkin osalta. Asemaympäristöt ovat tulevaisuudessa yhä tärkeämmässä roolissa siirryttäessä kohti verkostokaupunkia, jolloin raide- ja pikaraitiotieverkoston solmukohtista muodostuu merkittäviä keskusta-alueita.

Nykyinen Väylävirasto hallinnoi pääradan asemanseutuja ja Helsingin kaupungin liikennelaitos Vantaankosken radan asemia Helsingissä. Kaupunki tekee aktiivista yhteistyötä HKL:n kanssa Pohjois-Haagassa, Kannelmäessä ja Malminkartanossa. Tavoitteena on parantaa asemien elinvoimaisuutta julkista tilaa, täydennysrakentamista ja palveluita kehittämällä. HKL:n teettämä raportti omien rautatieasemiensa kaupallisesta kehittämispotentiaalista on valmistunut tammikuussa 2019.

Pääradan asemanseuduilla on käynnissä asemakaavahankkeita, joilla pyritään asemien ja niiden lähiympäristöjen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Puistolän asemanseudulla on meneillään täydennysraken-

tamiseen, palvelutilojen monipuolistamiseen ja ympäristön parantamiseen keskittyvä kehityshanke. Tapanilan aseman eteläpuoliseen teollisuuskortteliin tutkitaan asuntovaltaista täydennysrakentamista sekä radan itäpuolella edistetään pyöräilybaanan toteuttamista ja täydennysrakentamista. Malmilla on meneillään laaja visiotyö, joka tähtää keskuksen täydennysrakentamiseen ja uudistamiseen sekä olemassa olevan ympäristön elävöittämiseen. Pukinmäen aseman ympäristöön suunnitellaan asuntoja ja liiketilaa palveluille. Oulunkylän asemansuudulle suunnitellaan täydennysrakentamista pääradan molemmin puolin. Tuusulanväylän ja Käpylän aseman ympäristöön suunnitellaan uutta kaupunginosaa noin 20 000 asukkaalle.

Käynnissä olevassa HSY:n vetämässä nelivuotisessa, vähähiilistä liiketoimintaa kehitettävässä Fiksu Assa -hankkeessa tähdätään konkreettisiin toimenpiteisiin asemansuutujen kehittämiseksi. Hankkeessa on mukana useita asemansuutujen kehittämiseen keskittyviä tahoja mukaan lukien Helsingin kaupunki ja nykyinen Väylävirasto. Helsingissä pilottiasemana ovat Oulunkylä ja Malmi.

Päämääränä on, että kehityshankkeilla on merkittävä vaikutus pääradan asemakeskusten elinvoimaisuuteen, palveluiden kehitykselle sekä ympäristön laatutason nostolle. Hankkeiden kautta mahdollistetaan uutta rakennuskantaa ja tuetaan palveluiden monipuolistumista sekä tätä kautta lisätään myös asemien käyttäjämääriä. Läsnäolon lisääminen asemilla on hyvä keino parantaa myös turvallisuuden kokemusta ja sosiaalista kontrollia. Hankkeiden yhteydessä tehdään yhteistyötä nykyisen Väyläviraston kanssa. Laajempien rakenteellisten muutostöiden käynnistäminen yleisillä alueilla ei kuitenkaan nähdä tässä vaiheessa perustelluksi asemakaavoituksen ollessa kesken.

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuuksia yhdessä Liikenneviraston, eli nykyisen Väyläviraston, kanssa toteuttaa kokonaisvaltaisia toimenpiteitä lähijunien asemansuutujen kehittämiseksi, kuten yleiskaavan toteuttamisohjelmassa on linjattu. Lähijunien asemansuutujen kehittäminen edellyttää vahvaa yhteistyötä ja tahtotilaa kaikilta osapuolilta. Panostusta tarvitaan erityisesti Väyläviraston ja VR:n osalta, joiden hallinnassa suurin osa pääradan lähijuna-asemista ja asemarakennuksista on. Vuoden 2019 alusta valtio on perustanut Senaatin asema-alueet tytäryhtiön, johon kootaan Senaatti-Kiinteistöjen, VR:N ja Väyläviraston omistamia maita ja kiinteistöjä. Tämän uskotaan merkittävästi vahvistavan yhteistyötä asemansuutujen kehittämisessä jatkossa.

Pääradan varren asemien omistajuuden hajanaisuuden vuoksi ylläpito ja määrätietoinen kehittäminen on haasteellista. Henkilöliikennepaikoilla Väylävirasto vastaa laitureista, kulkuyhteyksistä ja matkustajainfor-

maatiosta. Suurimmat asemarakennukset ovat VR-Yhtymän omistuksessa. Helsingin kaupungille kuuluu asema-alueiden ylläpito kaupunkiympäristön toimialan vastuualueilla. Kaupunki ylläpitää asemaympäristöjä voimassa olevan katujen hoitoluokitusohjeistuksen mukaisesti. Asemien kulkuyhteydet sekä niihin liittyvät jalankulkureitit kuuluvat pääosin korkeimpaan ylläpitoluokkaan, mikä tarkoittaa sitä, että näkyvä roska ja lika poistetaan päivittäin ja katu pestään säännöllisesti. Esi-merkiksi Puistolassa kaupunki puhdistaa kesäaikaisin aseman alikulun kaksi kertaa viikossa, kun taas raiteiden 3 ja 4 hissit ja portaat ovat Väyläviraston vastuulla. Yleisen ylläpidon lisäksi asemille tehdään kevyitä ylläpidollisia toimenpiteitä myös saadun asukaspalautteen ja kuntotason perusteella. Kaupunkiympäristön toimialan saamat asukaspalautteet käsitellään ja ne otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon yleisten alueiden kehityshankkeita suunniteltaessa. Ylläpidon niukkojen määrärahojen vuoksi merkittävimpien ja laajempien ylläpidollisten parannusten tekeminen on haasteellista.

Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelussa seuraava pääradan varrelle käynnistyvä aluesuunnitelma sijoittuu Pukinmäen ja Malmin alueille. Työ käynnistyy vuoden 2019 aikana. Aluesuunnitelmassa tarkastellaan myös Pukinmäen ja Malmin asemanseudut sekä tehdään aktiivista yhteistyötä asukkaiden kanssa. Aluesuunnitelmassa esitetyt hankkeet pyritään viemään toteutukseen nykyisten investointi- ja ylläpitomäärärahojen puitteissa. Laajemmat koko pääradan asemaympäristöä koskevat yleisten alueiden kehittämishankkeet ja parantamistoimenpiteet edellyttävät pitkäjänteistä työtä.

Asukkaiden osallistumista kaupungin kehittämiseen lisätään myös osallistuvan budjetoinnin keinoin. Osallistuva budjetointi antaa asukkailla mahdollisuuden osallistua entistä aktiivisemmin oman asuinalueensa kehittämiseen. Yksi luonteva etenemistapa kevyempien toimenpiteiden edistämiseksi on osallistuvan budjetoinnin kautta. Käynnissä olevassa prosessissa on myös esitetty erilaisia ideoita pääradan asemanseutujen kohentamiseen.

Kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan kanssa on keskusteltu yhteishankkeiden mahdollisuudesta. Tapulikaupunki ympäristöineen on yksi kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan avustusten painopistealueista vuosina 2019-2021. Kulttuurihankkeet edistävät osaltaan asemanseudun elävöittämistä. Keskusteluja yhteistyöstä jatketaan kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.11.2019

Asia/15

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 09 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566